

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

VEČER U NÁS DOMA PO CELÝ ROK

Praktická práce

Klára Skalová

Vizuální kultura se zaměřením na vzdělání

Vedoucí práce

MgA. et Mgr. Stanislav Poláček

Plzeň 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 18. dubna 2012 .....

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své bakalářské práce MgA. et Mgr. Stanislavu Poláčkovi za jeho vstřícný přístup, cenné rady a věcné připomínky, které jsem při tvorbě mohla využít.

V Plzni 18. dubna 2012 .....

Anotace

Cílem mé bakalářské práce bylo zobrazit cyklus dvanácti maleb na téma Večer u nás doma po celý rok, na plátno o rozměrech 130 x 100 cm. Z malířských technik jsem zvolila pro mne tu nejbližší, olejomalbu. Inspirací, novou zkušeností a zároveň výzvou pro mne bylo zachycení dané situace v nočním prostředí – tedy hry světla a stínu. Obrazy jsou doplněny teoretickou částí, ve které se zabývám samotnou technikou olejomalby - její historií a vývojem až po umělce, kteří s touto metodou pracovali. Nechybí ani teorie o barvách a světle, po níž následuje popis jednotlivých děl a kterou zakončuje celková reflexe o mé práci.

Klíčová slova: večer u nás doma, malba, světlo a stín, barva, reflexe

Annotation

The aim of this thesis is to depict and analyze a cycle of twelve thematic pictures under the heading „Domestic Evenings Throughout the Year“ which are my own work, painted on 130 x 100 cm canvas. Of all techniques I have chosen my favourite one, oil painting. It was the play of light and shadow, characteristic of evening settings, and the act of capturing given situations within it, which was all of the following three: inspiration, new experience and challenge for me. The pictures are accompanied by a theoretical part dealing with the very technique of oil painting - its history and development as well as with the artists who used it. Theory concerning colours and light in general is also included, followed by a description of individual paintings and concluded by an overall reflection on my work.

Key words: Domestic Evenings Throughout the Year, oil painting, light and shadow, colour, reflection

Obsah

1. Úvod	1
2. Večer u nás doma po celý rok	2
3. Technika a postup práce	4
3.1. Olejomalba	5
3.2. Barva	6
3.3. Světlo	6
3.4. Kontrast.....	7
3.5. Prostor.....	7
4. Vlastní tvorba	8
4.1. Nad knihou	8
4.2. Pochybnosti.....	9
4.3. Odpočinek	10
4.4. Ve sprše	11
4.5. Touha	12
4.6. U počítače	13
4.7. Oslava	14
4.8. S novinami.....	15
4.9. Absolutní splín.....	16
4.10. Babiččina náruč.....	17
4.11. Hrátky	18
4.12. Hráči karet.....	19
5. Reflexe	20
6. Závěr	22
7. Seznam použitých zdrojů	24
7.1. Použitá literatura	24
7.2. Internetové zdroje.....	25
8. Resumé	26
9. Obrazová příloha	27

1. Úvod

Zadání mé bakalářské práce bylo zobrazit cyklus dvanácti maleb na téma Večer u nás doma po celý rok o rozměrech 130 x 100 cm. Mou vlastní iniciativou byl výběr techniky a zvolený podklad pro malbu, kde bylo na jasném prvním místě plátno spolu s olejovými barvami, s kterým mám již zkušenosti s předchozího studia a vlastní tvorby. Od počátku pro mne bylo jasnou volbou upřednostnění praktické bakalářské práce před teoretickou. Z možných uměleckých oborů pro mne byla prioritní práce s barvou, tedy malba.

S výběrem této techniky byl pro mne tedy jako vedoucí práce jasnou volbou MgA. et Mgr. Stanislav Poláček. Měl několik velice zajímavých námětů, ze kterých jsem nakonec, především kvůli velkému formátu plátna, jež je pro mne ideální, zvolila téma Večer u nás doma po celý rok. Jelikož pro mne ztvárnění situací v nočním prostředí za použití různých druhů osvětlení bylo, jak již jsem zmínila osobní výzvou a zároveň něčím zcela novým, byla jsem zcela zvědavá, jak se s tím dokážu vypořádat.

Takže nad výběrem témat jednotlivých obrazů jsem z počátku celkem váhala. Nebylo to zase až tak jednoduché, jak jsem si představovala. Dlouho jsem se hledala, mé představy byly mlhavé. Po několika návrhách a mnoha skicových materiálech jsem konečně začala pociťovat, že kráčím konečně po té správné cestě, s čímž mi také pomohl můj již zmíněný vedoucí práce.

2. Večer u nás doma po celý rok

Reprodukce dvanácti obrazů ze všedního života během celého jednoho roku, byl mnohem těžším oříškem, než jsem předpokládala. V počátcích jsem se potýkala s odlišnými úhly pohledu na zadanou práci. Hledala jsem ten nejvhodnější způsob podvědomého vyjádření niterních pocitů dané situace, tak aby pozorovatel byl její nedílnou součástí s intenzivním prožitkem. Nejprve jsem měla potíže s přehnanou abstrakcí a oddalováním se od zvoleného tématu, pak jsem zase naopak vše příliš důkladně popisovala a až konkretizovala. Byla jsem velice upjatá a bála jsem se projevit svojí vnitřní city a emoce při práci, ale nakonec to přišlo.

První impuls přišel zcela nečekaně, jakmile jsem svůj subjektivní pohled na dané téma spontánně poněkud přehodnotila při právě vyvstalém okamžiku. Najednou jsem vše viděla v jiných souvislostech, začala jsem se zabývat především atmosférou momentální situace a zcela jsem se oprostila od pouhého popisu a konkretizace. Nakonec jsem se tedy dostala, kam jsem potřebovala a k figurální malbě, někdy až k detailu figury, jsem postupně přidávala interiér a zachycovala intimitu večera. Při tvorbě bylo prioritní monumentální cítění obrazové kompozice, v níž lidská postava nebo její detail, například hlava, v sobě koncentrují veškeré podstatné významy. Postava vycházející z prostoru vycházející někdy na první pohled neurčitého, ne přesně definovaného, vždy však jasně cítěného, jež se podílí na vyznění díla téměř tak významně, jako figura sama.

Bylo zajímavé, čeho jsem si najednou začala všimnout nebo spíše, co jsem před tím neviděla. Stačilo jen otevřít oči, soustředit se, pozorovat a vnímat své okolí. Jakýsi krátký okamžik, jenž vás přenesení, jen na malou chvíli, do zcela jiného světa a je jen na vás, co si z něho odnesete, co ve vás zanechá a jak dlouho si tuto myšlenku v sobě uchováte. Pod citlivými, postupně nanášenými barevnými skvrnami se skrývají lidské bytosti ve vypjatých lidských situacích a pozorovatel je tudíž vystaven přímému působení autentického děje, expresivnímu výrazu modelů. Způsobem vyjádření prostřednictvím barev s lazurní barevností, v níž světlo hraje

podstatnou modelační roli, jsem vytvořila obrazový prostor s psychickým pozadím důvěryhodných lidských vztahů.

Po dokončení několika obrazů a návrhů se však opět dostavila menší krize. Všechny další náměty mi připadaly takové nezajímavé, nudné a neustále se opakující. Docházely mi nápady. Točila jsem se v začarovaném kruhu, ze kterého jsem se nemohla vymanit. Najednou mne přepadly pochybnosti, zda nejsou mé myšlenky a dílo, až příliš strohé až kýčovitě. Přeci jen, malovat, jak si po večerech čtu knížku, sedím u počítače nebo jiné běžné věci se mi zpočátku jevilo jako příliš všední a nezajímavé. A takových témat mělo být celkem dvanáct, takže se jistě daly mé obavy pochopit. *„Je to vzrušení, upřímnost přírodního cítění, které nám vede ruku, a když je toto vzrušení někdy tak silné, že člověk pracuje, aniž postřehne, že pracuje – když někdy tahy štětcem přicházejí a řadí se vedle sebe jako slova v rozhovoru nebo v dopise, nesmí se zapomínat, že to tak vždy nebylo a že i v budoucnu přijde mnoho tísnivých dní bez jakékoliv inspirace.“*¹

Začala jsem se tedy soustředit především na to, abych autenticky zachytila hlavně atmosféru daného okamžiku. Abych dokázala rozlišit, zda se jedná o pocity nepříjemné, jež se snažíme z naší mysli co nejrychleji vytěsnit, či naopak takové, které si v srdci přejeme uchovat co nejdéle. K takovým okamžikům, pak máme tendenci se neustále vracet a čerpat z nich pozitivní energii ve dnech, kdy nám zrovna slunce nesvítí. Samotné tvarové a barevné bohatství každé z kompozic malířské realizace myšlenek, jim tak dává punc šperku, jež má možnost samostatné existence estetického objektu. Vizuálně realistická forma je tedy mým přirozeným výrazem, v němž hledám určitý prvek harmonie, romance a idyly.

Na obrazech nejsou zachyceny pouze pocity, které prožívám já osobně, nedílnou součástí cyklu představuji také moji nejbližší, moje rodina. Ti, bez nichž si svůj život nedokážu a ani nechci představit. Ti, jež mne vždy ve všem podporují, ochraňují a mohu se na jejich pomocnou ruku vždy spolehnout. Čím jsem starší, tím více si uvědomuji skutečnou váhu těchto slov a hodnotu

---

¹ Reiner Metzger, Ingo F. Walther; Vincencent van Gogh, Praha, Nakladatelství Slovart, 2003, s. 108

rodinného zázemí. Jak jsou postupem času naše společně strávené chvíle vzácnější, o to víc se je snažím užívat. A tak se pro nás stávají neobyčejnými a krásnými zážitky i takové, které nám dříve připadaly zcela všední a nedůležité. Samozřejmě, že ne vždy panuje mezi všemi bezbřehá harmonie a klid, ale bez toho by to snad ani nebylo to pravé. Já tomu říkám, koření života.

3. Technika a postup práce

Jako techniku jsem zvolila olejomalbu na plátně, protože umožňuje vrstvení a překrývání barev, tím vznikají různé barevné přechody a lazury. Podrámký jsem si nechala vyrobit od truhláře, přímo na míru, tedy zadaný, již zmíněný rozměr 130 x 100 cm. Z možných druhů podkladových materiálů, jsem si pro svoji práci zvolila a pořídila lněné plátno, se kterým pracuji již od střední školy, a vyhovuje mi nejlépe. Dále jsem si nakoupila olejové barvy od osvědčeného výrobce, kde převládaly především teplé tóny a samozřejmě černá. Jako pojidlo jsem použila terpentýnový olej. Rámy jsem postupně a dle potřeby slepovala k sobě a následně každý rám potahovala plátnem. Tato činnost byla dosti náročná, bylo potřeba vynaložit velkou sílu, abych plátna dostatečně vypnula a nevznikl problém s následným nežádoucím uvolněním. Řekla bych, že nakonec se mi podařilo obstojně všech dvanáct podrámků napnout. Následně jsem je opatřila potřebným latexovým nátěrem a v této fázi pak bylo plátno připraveno na další etapu a tou je podmalba.

Nejdříve jsem si vše načrtla slabým štětcem a jednobarevně si rozvrhla celou kompozici připraveného tématu. Na podmalbu jsem používala velký nátěrový hrubý štětec, kterým jsem si rozmalovala všechna barevné pole, jež se na obraze, podle předchozího návrhu měla objevit. Ne vždy jsem se zcela držela přesně podle prvotního plánu, nicméně jsem přesvědčená, že to celkové podobě nijak neuškodilo, spíše naopak. Snažila jsem se být uvolněná, aby malba nepůsobila příliš upjatým a strohým dojmem a při postupném zabrání se do díla jsem se oprostila od veškerých myšlenek, byla jsem zcela vtažena do akce a dala průchod svým emocím.

Po dokončení podmalby jsem se ihned po dostatečném zaschnutí podkladu pustila do finálních podob. Z důvodu dlouhodobého schnutí olejových barev jsem potřebovala dostatek času, tak jsem jím nemohla příliš plýtvat. Potřeboval jsem mít vše co nejdříve dokončené, aby následná konečná verze byla při odevzdávání práce dostatečně suchá. Používala jsem převážně široké a středně široké štětce s hrubším chlupem, protože na plátně zanechávají stopu tahu a v tom si opravdu velice libuji a práci si skutečně užívám. Nejráději mám pastózní malbu, jež se vyznačuje velkými nánosy barev nanášené nejlépe za použití špachtle. Mojí velkou a celoživotní inspirací je totiž Vincent van Gogh, ale jak jsem již zmínila, kvůli časové tísní, jsem si musela bohužel tyto choutky odpustit, byla jsem si naprosto jistá tím, že by barvy nestačily dostatečně rychle zaschnout.

Do obrazů jsem se ještě několikrát vracela a doladovála potřebné „kosmetické úpravy“, které se mi při každém dalším pohledu jevily jako naprosto nezbytné. Jak případné zesvětlování jemnými lazurami a valéry, což napomohlo k rozjasnění figur, tak rovněž potřebné tmavé tóny, syté až černé polostíny a stíny, které tvoří nedílnou součást celkového dojmu obrazu. Důležité hrátky světla se stínem byly při tomto tématu prostě neopomenutelné.

3.1 Olejomalba

Olejomalba je jedna z nejoblíbenějších a nejvíce používaných technik. První podklady o používání této techniky jsou z 10. století, rozšířila se však až ve století 15., kdy ji zdokonalil Jan van Eyck. Její velký rozkvět však nastal až v 18. století. Používal ji Leonardo da Vinci, dále pak Rembrandt, Rubens a další. Má mnoho předností. Olejové barvy mají dobrou přilnavost na různé podložky, například sklo, kov, dřevo, plátno, papírové materiály a další. Výhodou je jasnost, zcela krycí schopnost, vysokou a silnou svítivost, jenž dává barvám hloubku a barevná neměnnost, tedy stálost. Další její výhodou je pomalé schnutí barev, takže pokud umělec na malbě pracuje každodenně, nemusí mít strach, že by mu malba přes noc zaschla a on nemohl navázat na

svoji předešlou rozdělanou práci. Ale současně toto může působit jako její záporná vlastnost, tedy nevýhoda, jež může podstatně protahovat čas nutný k dokončení, tedy úplnému zaschnutí díla. Při malbě se může také použít technika alla prima, neboli malba do mokrého, tedy na jeden zátah.

3.2 Barva

Barva je základní složkou malby a nejdůležitější materiál používaný při malbě. Je to nevymluvnější výtvarný prostředek, vytvářející hmotu, prostor a světlo, dále pak zasazení objektu do prostředí. Její používání není náhodné či libovolné, řídí se danými zákony a zásadami, které vycházejí ze zkušeností malířů a z výsledků vědeckého bádání. Základní zákony optiky se v přírodě uplatňují různým osvětlením, různě zbarvených předmětů v určitém prostředí a různé průzračnosti. Malíř, tyto jevy reprodukuje pomocí rozličného míchání barev a kladení jich na sebe, toto kladení však není náhodné, ale podle daných barevných vztahů. Barva ve smyslu malířském je směs látek, jež mají různé vlastnosti, které se projevují různými kvalitami krytí, tvrdnutí a odolnostmi vůči povětrnosti. Podle charakteru pojidla, obsaženého v barvě a podle způsobu přípravy poznáme, zda se jedná o barvy akvarelové, freskové, křídlové, kvašové, olejové, pastelové či temperové.

3.3 Světlo

Je důležitým činitelem při vytváření hmoty, prostoru a barevné harmonie na obraze. Pro moji praktickou práci, bylo jedno z nejdůležitějších kritérií a to hlavně díky zadanému tématu Večer u nás doma po celý rok. Všechny obrazy byly malovány v noci nebo ve večerních hodinách, to znamená, že jsem si různé zdroje světla sama simulovala. Buďto světlem v místnosti, žárovkou - lampou, baterkou či světlem z plamenů svíčky, jež jsem k modelům instalovala. Každý druh osvětlení měl zcela jiný dopad a následný odraz a to jak od pokožky lidského těla popřípadě jiných přítomných

předmětů nebo interiéru nacházejícího se v místnosti. Když světlo narazí na povrch, část je pohlcena atomy povrchu daného předmětu, přičemž povrch se velmi slabě zahřeje. Každý druh atomu absorbuje určité vlnové délky světla. Barva povrchu záleží na tom, které vlnové délky vstřebává a které odráží. List tedy je viděn jako zelený, protože absorbuje všechny barvy, kromě zelené, a my vidíme jen odrážené zelené světlo.

Osvětlení rozděluje barevné plochy na teplé a studené, určuje neutrální přechody a jednotným tónem, tedy stínem, moduluje a nepřímo spojuje všechny barvy obrazu. Světlo a stín používáme tedy hlavně k docílení potřebné plastičnosti. Světlo ovlivňuje i technickou stránku malby, ve světle má barva totiž hmotnější a pastóznější charakter a ve stínu zase lazurnější.

3.4 Kontrast

Kontrast je jeden z hlavních vztahů, na nichž je založena malba. Rozeznáváme kontrast hmotný, světelný, tvarový a barevný. Sledujeme jej na předmětu samotném i ve vztazích k ostatním předmětům a k prostředí. Barevný kontrast se vyznačuje tím, že jednotlivé barvy jsou kontrastně zatónovány barvami okolními. Je buď velký, nebo jemný a vzniká při styku jasného s temným, bílého s černým a teplého se studeným. Na místech splynutí je největší, vlastnosti, které vyvolávají kontrast se tu zesilují.

3.5 Prostor

Prostor je jedním ze základních problémů malby. Malířský prostor znamená vyjádření trojrozměrné skutečnosti v ploše. Prostředkem k jeho vytváření je perspektiva. Uvádíme, kde se daný předmět, věc či figura nachází a jakési vizuální vyjádření, které vypovídá o obsahu celkového vzhledu obrazu. Je to nauka o prostorovém znázornění skutečnosti přenesenou kresebnou konstrukcí, tedy lineární perspektivou a přesným odstupňováním

barevných tónů do dálky podle povahy osvětlení a stupně průzračnosti prostředí. Známe perspektivu vzdušnou, barevnou a malířskou.²

4. Vlastní tvorba

4.1 Nad knihou

Při malbě prvního obrazu jsem se teprve rozhoupávala a hledala ten odpovídající způsob vyhovující mým představám o celkovém výsledku, který by přesně a jednoznačně vystihl, co jsem svoji malbou chtěla vyjádřit. Umělecký výraz, jakým jsou zachyceny jednotlivé figury, z nichž se odráží, jakou důležitost jim přikládám a jakými malířskými prostředky je podtrhuji. Snažila jsem se o navázání kontaktu s pozorovatelem, vyvolat v něm určité pocity a emoce, související s námětem obrazu, tak, aby byl přímo vtažen do právě probíhajícího děje a stal se tak prostřednictvím své vlastní fantazie, jeho nedílnou součástí. Prvním námětem jsme si byla stoprocentně jistá. Znázornit sebe sama při čtení knihy.

Poměrně důležitým aspektem v celkové přípravě jednotlivých obrazů byla fotografie, jež plnila funkci prostředku projevu i psychologickým rozřejměním postav. Sama jsem se nasvítila a nafotila, použila jsem několik svíček, které jsem kolem sebe rozestavila a začala se fotografovat z různých úhlů pohledů i vzdáleností. Pak jsem vybrala tu nejlépe kompozičně řešenou a barevně velice zajímavou fotografii, kterou jsem použila jako předlohu mé první malby. Když jsem viděla nafocený materiál, byla to jasná volba. Na dané fotografii moji tvář hladily teplé tóny žlutí, až okrů, jenž se měnily přes jemné odlesky oranžových odstínů až po temné červené barvy. Třešničkou na dortu pak byly vzniklé odstíny ostrých fialových odlesků, které byly nevšedním zpestřením finální podoby.

---

² Technika a postup práce čerpáno z knihy: Jan Wenig, Malba, Praha: SPN, 1957

Vytvořila jsem monumentální detail své tváře, zpola zahalené stínem noci, který se pnul přes velkou část celého plátna. Tím tedy došlo ke kontrastu výrazových prostředků světla a stínu a zároveň ke zklidnění celého obrazu. Také proto portrét, ač je svým rozsahem přes celý obraz, nepůsobí nepřirozeně, ba naopak, dá se říci, spíše sladce, přístupně a snad se mi do něj podařilo vnést i jakýsi pocit důvěry, klidu a otevřenosti. Obraz sám vás vtáhne do děje a i vy jste najednou uprostřed otevřené knihy a v zádech cítíte teplo sálající z rodinného krbu a světlo plamínek svíček se vám v tomto tichém večeru odráží ve tváři.

4.2 Pochybnosti

V této malbě jsem se snažila především o správné zobrazení daného pocitu, vystižení situace, citového rozpoložení, sklíčené až melancholické nálady, která ve vás vytváří dojem samotné intimity a stísněnosti. Tato osamocená postava je nahá, ponechaná napospas své úzkosti. Propletení jejího nasvíceného těla a skloněná nemá tvář, vytvářena v několika vrstvách a lazurách, pomocí teplých barev, hlavně okrů, kontrastuje s velkým až pichlavě zeleným křeslem, jenž je v prázdné a tmou zahalené místnosti.

Hlavní důraz je kladen na myšlenkovou výpověď postavy samotné a její vlastní barevnost. Odlesky těla a světla se odrážející se v měkkém křesle, do kterého se ona ženská postava, jakoby noří a i v této prázdné, tmavé místnosti, se stydí, snad sama před sebou. Samotné křeslo a další obrazový prostor v pozadí je malován velice expresivními a energickými tahy štětcem, ale zároveň jsem se zde pokoušela zachytit vše co nejcitlivějšími valéry, čímž jsem vytvořila plasticitu celé osvětlené, zasněné a něžné figury.

Celkový melancholický dojem díla a jeho atmosféru jsem nastínila pouze náznakem, aby měl každý divák individuální možnost otevřených obzorů pro svoji vlastní fantazii a představivost, tudíž se každý jedinec stává sám scénáristou daného okamžiku a výchozí emoce si domýšlí a vytváří sám. Tím skýtám okolí nepřeberné množství možností a neposouvám jejich

myšlení, již mnou předurčeným směrem, se kterým by se každý nemusel nedokázat ztotožnit. A tak zůstává celé téma diskuse o dívce přemítající o sobě sama otevřené.

4.3 Odpočinek

Jednoho krásného večera přítel usnul na pohovce a připadalo mi velice zajímavé, v jaké pozici ulehl a spočinul. Celá kompozice byla naprosto ideální, a proto nic nebránilo vzniku dalšího obrazu. Pozhasínala jsem všechna světla a zapálila jednu velkou svíci, kterou jsem jednou rukou přidržovala tak, abych docílila potřebného osvětlení a barevné rozmanitosti jeho obličeje a druhou rukou jsem se snažila vše zachytit fotoaparátem. Nebyl to zrovna lehký úkol a ani jednoduchá pozice, ale tento moment byl pro mne jasným signálem a myslím si, že vynaložená námaha se opravdu vyplatila.

Vyfotografovala jsem několik snímků a vybrala ten pro mne nejlepší. Jeho výraz byl zasněný a zároveň tajemný, všechny svaly v jeho těle byly uvolněné, bez jakéhokoliv náznaku napětí. Výraz v jeho obličeji byl zcela jiný, než jsem běžně zvyklá vídat. Vypadal jako bezstarostně spící dítě, ale v jeho rysech byly přesto náznaky únavy, která pohltila celé jeho tělo i mysl. Konečně se dostavil tak potřebný, blahodárny spánek a tělo čerpalo zpět ztracenou energii.

Několik minut jsem ho pozorovala, vydržela bych nejspíše mnohem déle, ale musela jsem a měla jsem velkou potřebu, jít ihned zaznamenat a zachytit všechny načerpané postřehy, pocity a celou situaci, jaká opravdu byla, tak, aby mé paměti neunikl ani jediný detail. Bylo to celé naprosto spontánní, přirozené a krásné. Přinesla jsem stojan, ustavila ho do potřebné pozice, vše v naprosté tichosti, hlavně abych ho nevzbudila a začala jsem malovat. Započala jsem malbu pomocí černých skvrn, které jsou základem celé kompozice a postupně jsem se dostala až k portrétovanému obličeji, kde jsem použila světlé tóny vytvářené planoucí svíci. K celkové autenticitě jsem využívala jak pořízenou fotografii, tak i samotnou přítomnost svého spícího

přítele. Zaznamenala jsem jeho pohodlně ležící kompozici těla, bylo tak klidné, bez sebemenšího pohybu. Tak skvělý model jsem snad nikdy neměla.

Bylo to opět úplně něco jiného, než u předešlých dvou obrazů, už právě proto, že celá situace vyvstala nečekaně, zcela bez jakýchkoliv příprav a přesto přirozeným a tedy pochopitelným sledem předešlých událostí. Bylo to pro mne opět získání nových zkušeností, rozšíření úhlu pohledu na věci zcela všední a tím jejich barevnou definici zachytit ve zcela jiné rovině chápání. Využila jsem tak široké spektrum svých možností, při několika hodinové práci s vizuální transformací. Byla to těžká, ale krásná noc.

4.4 Ve sprše

Toto téma jsem zvolila hlavně proto, že je nedílnou součástí každodenního života a to u všech lidí a civilizací. Od věků patří k našim pravidelným úkonům a rituálům. Někdo preferuje sprchu spíše ráno, jako start do nového dne a někdo zase večer pro klidný spánek. Většina z nás si čas od času také dopřeje relaxační a zklidňující koupel ve vaně plné pěny, kde tráví dlouhé chvíle, při kterých nikým a ničím nerušen, může jeho tělo i duše načerpat zpět ztracené síly. Chtěla jsem zde vystihnout ten pocit, kdy z vás voda smývá celodenní únavu, vyčerpání a veškeré problémy. Najednou máte zcela čistou hlavu, bez jakýchkoliv špatných či zlých myšlenek. Naopak přichází klid a pohoda, dalo by se říct, že je to jaké si znovuzrození a regenerace, znovu načerpaná energie. Tento pocit a ještě mnohem více získáte v tom okamžiku, jakmile vstoupíte do proudu tekoucí vody. Tyto padající kapky z vás pak jakoby spláchnou všechnu špínu světa, se všemi těžkostmi.

Snažila jsem se tento úkon každodenní očisty zobrazit na plátně spíše po pocitové stránce a to hlavně barevnými a hravými skvrnami na nahém těle s celkovým doladěním sprchy jako takové, dalších doplňků modré barvy, které ke koupání a vodě neodmyslitelně patří. Modrá právě proto, že na nás působí uklidňujícím dojmem, je velice přívětivá, symbolizuje něhu a přicházející

spokojenost. Světle modrá je sama o sobě spojována s oblohou, vzduchem a vodou, a právě proto je tím pravým ztělesněním pohody.

4.5 Touha

Další téma, které nesmělo v mém cyklu dvanácti obrazů chybět, je bezesporu intimní život, něha, láska, soužití. Něco, co by nám nemělo nikdy scházet, něco, bez čeho bychom se v žádném případě neměli obejít, čeho bychom si měli velice vážit, za co bychom měli vždy urputně bojovat a co by určitě mělo být nedílnou součástí života každého z nás. Já osobně bych si nedovedla ani představit, bez těchto těžko popsateľných a definovateľných pocitů žít. Bez pohlazení, projevu citů, potřeby někoho milovat a hlavně být milován.

Díky vzájemné důvěře a toleranci, mezi dvěma lidmi, spějeme k poznání, jací vlastně jsme a co oba potřebujeme, čímž pak dochází k harmonickému souznění osobností. Tím, že se vzájemně podporujeme a svým způsobem i jeden druhého doplňujeme, vytváříme jedno tělo a jednu duši, pomyslně spoutanou, spalující touhou a vášní. Myslím si, že by o tuto šanci neměl být připraven žádný z nás. Tento jedinečný a krásný pocit okamžiku nelze snad ničím jiným nahradit. I přesto však, by každý z nás měl mít svou vlastní svobodu či volnost bytí a o tom všem tento zachycený okamžik vypovídá. Mým záměrem tedy především bylo zaznamenání emocí a citů, tak autenticky a upřímně, jak je mi vlastní a vyjádřit tak všechnu lásku, kterou cítím, s tím největším nasazením. *„Chci vyjádřit něco tak povzbudivého, jako je hudba. Chci malovat muže a ženy s něčím z toho věčného, co obyčejně symbolizuje svatozář a co se snažíme předat skutečnou září a vibracemi svých barev“*³

Celý tento proces jsem okořenila fialovou melancholickou, tajemnou a osobitou barvou. Již zmíněné tóny jsem doplnila nejvíce kontrastní barvou a to

---

³ Amy Dempsey, Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním, Praha, Nakladatelství Slovart, 2002, s. 47

sytě žlutou, tím jsem podpořila výraz fialových odstínů, tedy i dynamiku celkového výrazu obrazu. Spolu s dramatickými tahy štětcem a dynamickými vlnami ve vlasech, jsem vytvořila velmi energický celek, který by měl, každého pozorujícího a vnímajícího diváka, vtáhnou zcela do daného děje a tím mu i pomoci k pochopení podstaty věci a vytvořit mu prostor pro přicházející vlastní emoce a vlastní fantazií podpořit jeho vizuální vnímání. Všichni jsme jiní a máme zcela odlišné názory a myšlenky, ale i tak doufám, že po zhlédnutí tohoto obrazu, vznikne pro každého ničím nenahraditelný zážitek, jenž ho podpoří v jeho dalších životních krocích.

4.6 U počítače

Postupem času jsem vyzorovala, že velice zajímavé je osvětlení obličeje, postavy či celého nejbližšího interiéru odrazem světla vycházejícího z monitoru počítače. Zásadně, v mém případě tvorby portrétní malby, změni barvy a taktéž výraz lidského obličeje. Je přímo fascinující, jak při každém kliknutí v počítači, tedy přechodu jednotlivých stránek, se najednou stane ze zcela červeného obličeje úplně bílý, ze žlutého zase například modrý a dokonce jsou odraženy i takové stíny, které z mladíka rázem udělají důchodce nebo vám vytvoří doslova vražedný výraz ve vaší jinak přívětivé tváři. Nakonec se vám snaží vsugerovat takový pocit, jako bychom toho člověka vlastně vůbec neznali, a že ten, který vedle vás leží a je vám defakto nejbližší ze všech, je v daném okamžiku někdo úplně jiný a troufla bych si říci, že ve vás může na zlomek vteřiny vzbuzovat i pocit strachu. Vybrala jsem si, ale jeden z těch pozitivnějších odrazů, barevné škály světla, ten, ve kterém z velké části převládají modré, dále pak světle žluté a téměř přirozené pleťové odstíny.

Nikdy před tím jsem světelnému odrazu od monitoru nevěnovala takovou pozornost, jako v tomto případě. Když jsem se, ale na zkraslené odlesky začala soustředit, byl to opravdu okouzující zážitek a musela jsem jít vše okamžitě namalovat a rychle zaznamenat na již připravené plátno. Dopadající světlo obarvilo všechny věci v pozadí a tím byla i peřina, do které

byla celá silueta zabalena. Na které místo světlo dopadlo, tam došlo i k barevné optické změně zaznamenávaného subjektu. Zde se jednalo hlavně o odraz barevných světél z pleti mého přítele, jenž se najednou stal mladistvým, ba až dítětem, které si hraje a náruživě hltá obsah notebooku. Snad tyto hravé odlesky zaujmou pozorovatele alespoň tak, jak zaujaly mne.

4.7 Oslava

Tímto obrazem je znázorněna společenská oslava, dle čehož jsem také pro něj volila tento příznačný název a jsem přesvědčena, že již z prvního pohledu na podchycený a znázorněný výjev, je zřejmé, že všichni přítomní slavili velice hojně a neponechávali nic náhodě. Svým štětcem jsem zachytila tři postavy, jež jsem zastihla právě uprostřed vzájemné a tak trochu spiklenecké diskuse, ve které jistě rozebírali nějaké veledůležité téma, jako je například fotbal. Přímo horlivě si sdělovali své neskutečné a nevšední zážitky navzájem a snažili se všemi možnými způsoby upoutat pozornost a ukázat, kdo je tady ten největší hrdina. První dvě ze zúčastněných postav jsou svým vypravěčským uměním zcela pohlceni a tak zčásti jakoby přestali vnímat své okolí, což velmi bystře vypožorovala třetí osoba, o které se doposud dalo hovořit spíše jako o jakési nenápadně se tvářící náplavě. A právě ten intuitivně vytušil moji skrytou přípravu na focení, na nic nečekal a velmi rychlou reakcí, tedy spíše skokem, se tak dostal mezi dva zabrané vypravěče a to s jasným cílem – stát se nejkrásnější tvář večera.. Všichni jsou to naši dlouholetí přátelé, kteří k nám mají dveře otevřené, kdykoliv bude potřeba. Skuteční kamarádi, jež nám zdaleka nepřijíždění jen zpestřit a rozveselit občasné volné chvíle, které spolu rádi trávíme, ale také umějí vzít za pořádnou práci, když je potřeba a nebojí se dřiny.

Doufám, že se mi snad správně podařilo, ztvárnit a namalovat jejich otevřená ústa, jak náruživě vyprávějí, jak jsou jemně ovínění a jak si tento okamžik opravdu užívají. Snažila jsem se barvami vyjádřit, jak z nich vyzařuje

skvělá nálada a energie, která jim postupně ubývá a pomalu, ale jistě se plíživě přibližuje společenská únava a tudíž i prozatím potlačovaný spánek.

Jejich postavy jsou osvětleny pomyslnými paprsky z lustru, který dopadá na jejich obličeje a ramena a vytváří jakýsi pomyslný kruh, který je spojuje v jeden celek. Teplé žluté barvy spojeny se zelenými odstíny jejich oblečení, kontrastují s oranžovými a červenými odlesky. Jejich vzájemné obětí pak dotváří celkový dojem z malby, utvrzuje nás o jejich přátelství a vyvolává v nás pocit bezpečí.

4.8 S novinami

Velice se mi zalíbila kompozice dalšího zvoleného obrazu, kdy nás jednou v podvečer navštívil náš úžasný děda a začal si s velkým zaujetím pročitat odložené noviny neznámého data. Seděl, tedy spíše ležel, měkce zabořený v houpacím křesle a na jeho horní část těla dopadalo jen malé světélko z lampičky, která mu svítila u hlavy. Vypadal, jakoby se snad pohoupával zahalený jemnou mlhou, do které se najednou ponořila i celá místnost. Jeho pohled, byl tak strnulý, při soustředěném výrazu v jeho vráscitém obličeji, bylo až dokonalé, jak ho jemné dopady světla obklopovaly a dotýkaly se ho. Nebyly zcela pohlceny temnou černou barvou, ale jejími jemnějšími odstíny.

Přes jeho prořídle vlasy, které připomínají úhledně upravené prošedivělé chmýří, procházely další pastelové tóny. Krásné odlesky, ale nijak brutální a příliš kontrastní byly právě ty, z jeho velkých, na něho, až extravagantních brýlí, které se nedají opomenout. Jsou jeho hlavním doplňkem, při psaní či čtení jakékoliv možné literatury *„Malování je jako psaní básní, skládá se z veršů, psaných ve výtvarném rytmu a próze se vyhýbá... Výtvarné rytmy jsou formy, které se rýmují nebo jiným způsobem souznějí s jinými formami, popřípadě s prostředím, které je obklopuje.“*⁴

---

⁴ Kateřina Dytrtová, Čas, prostor, hudba a výtvarné umění, Ústí nad Labem, 2006, s. 48

Tento obraz není malovaný pastózně, tedy s nánosy barev, ale právě naopak jemnými lazurami, něžnými přechody tónů, z velké části spíše s použitím terpentýnového oleje nežli samotných olejových barev. Dalo by se říci, že je to spíše kresba, barvami doplňována. V souvislosti s těmito aspekty v nás pak může pohled na obraz vyvolávat dojem, že dědova postava je snad zahalena mlhovým oparem nebo iluzi, že světlo, obklopující figuru, nevychází z vedle stojící lampy, ale malým oknem z venku a jeho přírodním zdrojem je právě zapadající slunce jednoho z vlahých letních podvečerů.

4.9 Absolutní splín

Tento obraz vznikl v souvislosti s bolestným životním zvratem mé blízké přítelkyně, kterého jsem během uplynulého roku byla součástí. Je to jakási zpověď zlomené duše, jež právě prožívá, ten nejhorší okamžik svého života, a to nepříjemný rozchod se svým dlouholetým přítelem. Byl to skličující a velice frustrující zážitek, který bych opravdu nikomu nepřála zažít, i když je mi jasné, že se tomu zřejmě vyhne jen málokdo. V minulosti tento zážitek neminul ani mne a tak jsem nyní, ač pouze jako přihlížející, autenticky vnímala její vnitřní pocity. Ale i tato zkušenost, nepříjemná a negativní, která zanechá hluboký šrám ve vaší duši, vám může pomoci vykročit do budoucího života a stát se pro vás nabytou zkušeností, o kterou se jednou můžete opřít. A může nastat čas, kdy za ni budete i vděční.

Tento ubíjející pocit absolutní bezmoci, jsem ztvárnila pomocí oranžových až červených tónů, které přecházely do vínových a především krvavých barev. Tím, jsem chtěla znázornit především ono citové rozpoložení, ve kterém se tato žena právě nacházela, a její „absolutní splín“, který ji zahalil jako neviditelný závoj. Byla téměř na pokraji svých sil, bez jakýchkoliv zájmů a nadějí, v tu chvíli si sáhla na samé dno. Právě proto zde byly hlavní a zásadní barvy a jejich tak důležité valéry. Takto jsem dokonale podtrhla, její pocity bezmoci a krvácející srdce. Celkového útrpného dojmu konečné kompozice jsem, myslím, docílila především použitím rekvizit symbolizujících jasné

depresivní stavy, jako je zapálená cigareta a povalující se lahev od alkoholu, které tento srdceryvný obrazový výjev umocnily. Lahev zaujme naši pozornost, již na první pohled právě proto, že je zvýrazněna nejvíce kontrastní barvou a to zelenou.

Doufám, že se s tímto zlým zážitkem v blízkosti mého okolí, nesetkám co nejdéle. Podstatné je, že jsme nakonec vše zvládly, já jsem úspěšně obstála jako psychická opora v krizových okamžicích a ještě se mi navíc podařilo vše zachytit a dokonale vystihnout na velmi vydařeném devátém plátně.

4.10 Babiččina náruč

Kdy naposledy nám bylo tak krásně, jako tenkrát, když jsme jako malí bývali schoulení v babiččině náruči. Dodnes si pamatuji, ten skvělý a ničím nenahraditelný pocit, jako by to bylo dnes. Naskytla se mi příležitost, kdy babička chovala moji malou sestřenicí, kterou ve svém náručí pomalu ukolébávala k ničím nerušenému spánku. Byl to tak okouzlující pohled a sentimentální vzpomínka, jako když v dětství chovala i mne.

Růžový obleček malé holčičky jen podporuje teplo a lásku domova a následně i celého obrazu. Zpoza růžové, jakoby ze stínu vystupuje hlava naší milované a starostlivé babičky, která v nás vzbuzuje dojem, že je na dospělého člověka až příliš malá, jakoby to byl malý skřítek. Celá její postava je laděna do tlumených tónů a tak doplňuje temnou část stinného pozadí. Její staré, ale stále ještě dostatečně silné ruce, svírají a současně ochraňují tělo pomalu usínajícího a zasněného dítěte, které osvětlují odlesky světla z lampičky umístěné vedle na stole. V pozadí zlehka kontrastují a z černých tónů vyčnívají modré odlesky barev.

I když je celá plocha malovaná silnými a dynamickými tahy štětce, obraz působí tiše a klidně, což také bylo mým původním záměrem a myslím si, že se mi to podařilo zobrazit zcela výstižně. Celkový dojem je tedy trochu nostalgický, vrací nás svou atmosférou o nějaký čas zpět a vyvolává v nás tak

hluboko uložené vzpomínky na naše šťastné a bezstarostné dětství, kdy na nás naše milované babičky měly vždycky čas a jejich vyprávění všelijakých pohádkových příběhů a starých říkadel jsme prostě milovali a tajně jsme si přáli, aby nikdy neskončilo.

4.11 Hrátky

Najednou se mi zmocnil takový zvláštní pocit, že převážná většina z obrazů, které jsem zatím vytvořila, jsou spíše negativního rázu a zprostředkovávají nám výpovědi o ne zrovna nejšťastnějších okamžicích, které člověka mohou během života postihnout a snad právě proto jsem jako další téma pro svoji malbu zvolila naprosto jednoduchou nijak nearanžovanou radost a domácí pohodu.

Takové domácí podvečerní relaxování a užívání si naprostého volna, času jen pro sebe, kdy po vás nikdo nic nechce, nic nemusíte řešit a nic vás netlačí, jsem vyjádřila melancholickou a probarvenou kompozicí, jasně osvětlenou od velkého lustru, jehož světelný proud dopadá přímo na spoře oděné ženské tělo hovící si na posteli. Hlavním symbolem, vyznačujícím naprostou volnost, jsou nohy, které jsou vzájemně hravě propletené a nepochybně také košilka, jež je defakto jediným kouskem oděvu, kterým jsou jen zčásti zahaleny oblé ženské křivky a která na nás působí ležérním až lechtivým dojmem, pročež nás celý prostor obrazu jakoby vtahuje do právě probíhajícího dění. V obličeji má uvolněný radostný výraz a světlo, které celou figuru obklopuje, tvořící jakousi čistě barevnou a živou duhu, díky které máme pocit tepla, v nás dokáže vyvolat takovéto hřejivé, těžko popsatelné vnitřní teplo a navozuje pocit duševní harmonie. Její bezelstné oči, jimiž jakoby mimochodem navazovala kontakt s okolím, nás přímo vybízejí k opětování přímého pohledu. Téměř jako by si s námi hrála a zkoušela, kdo první selže a uhne pohledem stranou. A právě tím zdánlivě vyzývavým pohledem nás vtahuje do úplného nitra této barevné kompozice s velice jemně erotickým podtextem.

„Co je v obraze kolorit, je v životě nadšení, tedy nic snadného, když se je člověk snaží zachovat.“⁵ Z použitých barev, které se kolem ní prolínají, snad ani není možné se naladit jinak nežli pozitivně, je to kolorit velmi světlých a jemných žlutých až zelených odstínů, propojených s červenými ležérními tóny, které nám lehce naznačují atmosféru právě probíhajícího večera a to, v jakém duchu se budou následné události dále odvíjet. Mohu vám prozradit, že několika svých obdivovatelů se již skutečně zmocnila a snažila se je utopit v modrých hlubinách svých překrásných očí. Podaří se jí vítězit i nad vámi?

4.12 Hráči karet

Tento obraz nám podává svědectví o dalším příjemném večerním setkání s několika přáteli, v jehož probíhajícím dění se zde prolínala zábava jako taková společně se sportovním kláním ve stolní karetní hře. Večer tím získává nádech tak trochu tajemné a napínavé atmosféry, všichni hráči jsou v netrpělivém očekávání, jak hra dopadne a kdo nakonec zvítězí.

Téměř vždy se mezi zúčastněnými hráči najde jeden, kterého vzrušení ze hry a vidina vítězství natolik pohltí, že ho závěrem nezajímá nic jiného, kromě výsledku jeho samého. Takový člověk se pak jen těžko dokáže ovládat a držet před ostatními své emoce dostatečně na uzdě a mnohdy to tak bývá i v jeho životě, neboť neumí prohrávat a jeho následné reakce pak bývají nepřiměřené. Možná jsem právě takového hráče zachytila na moje plátno. Zdá se, že figura, která je v polokleče se zcela soustředí na příchod zbývajících karet, a na očekávaný blížící se výsledek. Bude opravdu ona tím, kdo zvítězí? Celá místnost je tmavá, vystihuje večerní hodiny, jen světlo, které je namířené do středu hrací plochy, osvětluje velice decentně dívku v popředí a hrací karty. Soustředila jsem se tedy na zachycení pouze daného okamžiku při rozehrané karetní partii, žádné jiné zbytečnosti, jako například, že v pravém rohu je křeslo a v levém židle, to bylo v tomto případě opravdu vedlejší.

---

⁵ Reiner Metzger, Ingo F. Walther; Vincencent van Gogh, Praha, Nakladatelství Slovart, 2003, s. 61

Jak jsem již několikrát zmínila v předešlých kapitolách, šlo mi především o ztvárnění a zhmotnění přítomných emocí, o což jsem se pokusila i zde, při malbě posledního z dvanácti obrazů. Hra světla se stínem plní i v této reprodukci svoji stěžejní a ničím nenahraditelnou roli, díky níž jsem na plátno mohla přenést autentickou atmosféru hráčského doupěte, samozřejmě poněkud odlehčenou v domácím provedení.

Hráče sedícího v pozadí, jehož postavu téměř zcela pohlcuje tma, jsem si v mysli představovala, jako klasického čertovského karbaníka a tak jsem dal průchod své fantazii a jen tak zlehka, jemným náznakem mu naznačila, klubající se malé růžky. Má také jako jediný všechny karty zcela skryty, což může ostatní dosti znervózňovat a vyvolávat v nich určitý pocit nejistoty a obavy, co nakonec na stůl vyloží.

5. Reflexe

Cyklus obrazů Večer u nás doma po celý rok a celková malba, ve mne vyvolaly mnohé otázky, staly se podnětem pro vznik nových myšlenek a pohledů na svět z jiného úhlu a ve zcela odlišných souvislostech, kterých jsem si před tím ani nebyla vědoma. Největším vnitřním převratem pro mne bylo, uvědomění si faktu, kdo a co je pro mne v mém životě nejdůležitější, oproštění se od malicherností a uspořádání žebříčku vlastních priorit. Domnívám se, že výběrem právě tohoto tématu práce, jsem dospěla k důležitému poznání a to nejen sama sebe, které mi zcela jistě bude prospěšné i při další cestě životem.

V předešlém roce jsem po 25 letech opustila rodné hnízdo, kde nade mnou, ač jsem již dospělá, stále drželi ochrannou ruku moji rodiče a pořídila jsem si, se svým přítelem, vlastní bydlení, tedy zcela nový začátek, nový domov a pro mne zatím neznámá etapa mého života. Neustále náš nový domov společně utváříme, pomalu a postupně a já se s ním stále teprve seznamuji a zvykám si na život bez rodičů, kterého jsem se už nemohla dočkat, ale na druhou stranu, byli na dosah vždy, když jsem je potřebovala. Možná právě proto pro mne nebylo jednoduché zaznamenat na plátna

dvanáct obrazů z mého domova během roku, vždyť se nám teprve rodí pod rukama a možná právě proto jsem při malbě dala takový průchod svým emocím a vložila do tahů štětcem tolik citu, protože jsem ještě byla vnitřně zmatená, doslova vyrvaná z kořenů, na prahu nového života, kde prozatím, mírně řečeno, tápu a hledám své místo. Toto vše značnou mírou přispělo k mé sebereflexi a utřídění si hodnot, vidím nyní svět ne jiný, ale v jiném světle a mé, leckdy ironické náhledy, na určité situace, se dnes střídá spíše sentiment, harmonie a souznění. Moji rodiče a blízcí jsou mi teď mnohem vzácnější a jsou pro mne vším. Dokáží přesně rozpoznat mé momentální citové rozpoložení a dokáží v tu pravou chvíli doslova pohladit duši. A jim to vřele vracím, protože dobře vím, že každý den bohužel není slunný a tak si musíme vzájemně pomáhat a dodávat si energii. Proniknutím do tohoto emočního proudu, kterým proplouváme vlastně celý náš život a jeho alespoň částečným poznáním, se mi také otevřeli dveře, k mé vlastní seberealizaci, což jsem se snažila beze zbytku využít při mé práci a všechny načerpané poznatky se tak najednou staly nedílnou součástí mého každodenního života. Náhle jsem jakoby prozřela a měla možnost s trochou empatie pomáhat těm, kteří to opravdu potřebují a nezabývat se nedůležitými banalitami a detaily, které vše spíše komplikují a naučila se neztrácet s nimi už tak drahocenný čas, který nám byl dán.

Byla bych proto velice ráda, kdyby se mi toto poselství podařilo předat dále právě prostřednictvím svých obrazů, svých osobních citových záležitostí.

Obrazy jsem malovala s tím největším nasazením, jakého jsem v tu chvíli byla schopná a snažila jsem se do nich vložit co nejvíce ze sebe samotné a co možná nejvíce nabytých nových poznatků. Některé z obrazů mi opravdu velmi přirostly k srdci a neustále jsem se k nim vracela, zamýšlela se nad nimi, znovu je doladřovala, propracovávala i sebemenší detaily a vkládala do nich svou duši, i když mě to někdy stálo mnoho sil a probdělých nocí. Můžu říct, že se mi některé z nich, zdají opravdu skvělé a jsem s jejich finální podobou skutečně spokojená.

6. Závěr

I když jsem si toto téma sama a dobrovolně zvolila, tak jsem si na úplném začátku nemyslela, že takto změním pohled na věc, a že mi to v samotném průběhu práce, natolik ovlivní osobní život. Je pravda, že po prvních návrzích jsem trochu propadala panice, neboť jsem nebyla s celkovým dojmem práce vůbec spokojená. Dlouho jsem pak tápala, možná jsem byla i chvíli zcela ztracená a teprve jsem hledala tu správnou cestu, kterou se vydat, ale myslím, že nakonec jsem vše zvládla a zvolila ten nejlepší způsob, jak výtvarně i vizuálně ztvárnit vybrané okamžiky tak, abych byla s výsledkem co nejvíce spokojena. Bylo to náročné, ale dovolím si tvrdit, že celý cyklus se nakonec vydařil dle mých představ.

Všechna plátna jsem vytvářela s velkým nasazením a snažila jsem se do nich vložit kus sebe, svou vnitřní energii, lásku, city a emoce a tím jim vdechnout život a duši. Novou zkušeností a stěžejním prostředkem pro mne byla práce s umělým světlem a instalace jeho simulací, aby co nejlépe nebo co nejzajímavěji osvítilo figuru a její nejbližší okolí interiéru, tak, aby se vytvářely rozličné odstíny a odlesky, které by dodaly celkovému vzhledu tu pravou jiskru. Další důležitým prvkem v mé práci byla barva a její odlesky, jež jsou tím nejvýmluvnějším výtvarným prostředkem vůbec. Dále pak různé zbarvení předmětů a lidské tváře v určitém prostředí, podle daných barevných vztahů.

Celá praktická bakalářská práce pro mne byla nesmírně velkou zkušeností, kterou si s sebou ponesu na své cestě životem a myslím, že na tyto zážitky, které ve mě zanechala nikdy nezapomenu. Získávání nových rozhledů, možností, pojmů, souvislostí, osobnostní rozvoj, seberealizace, to vše a ještě mnohem více ve mne zanechalo svoji nesmazatelnou stopu. Někdy už jsem byla na pokraji sil, ale vždy jsem se dokázala znovu zvednout z pomyslného dna a do tvorby se opět pořádně zakousnout a malovat dlouhé hodiny a probdít několik nocí. Vždy jsem malovala s velkou vášní sobě vlastní a se snahou zachytit danou atmosféru tak, jaká právě byla, aby bylo na první

pohled jasné, zda šlo o šťastné chvíle naplněné energií či pochmurné večery a okamžiky, pro někoho možná zlomové v jeho dalším životě.

Záleželo mi také na pohledu diváka, aby byl do obrazu bezprostředně vtažen a jeho pozorování si dostatečně užil, aby s ním doslova zahýbaly jeho city a emoce, dal ve svém nitru sám průchod vlastní fantazii a představivosti a vcítil se ztvárněného prostředí či situace, která je na plátně zaznamenána, popřípadě, aby si vybavil okamžik, kdy podobnou situaci sám zažil.

Doufám, že se mi toto vše a snad ještě víc podařilo na plátnech zachytit, a že si každý z vás zvolí ten svůj oblíbený, ve kterém nalezne sám sebe a pohlédne jeho prostřednictvím do zrcadla času. Jsem si naprosto jistá, že všechny zkušenosti, získávané postupně s vrcholící malbou, mi byly vlastně jakousi školou života a při další své tvorbě je nepochybně opět uplatním a možná ještě zdokonalím, ve smyslu, aby vždy přesně odpovídaly obrazu mému, dle momentálního životního rozpoložení.

7. Seznam použitých zdrojů

7.1 Použitá literatura

DYTRTOVÁ, K. Čas, prostor, hudba a výtvarné umění, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2006

HŮLA, Z. Výtvarné vyjadřování plošné: malba: svět jako obraz, obraz jako podobenství světa. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2010

BALLESTAR, V. B. Malba: kompletní průvodce technikami malby, Čestlice: Rebo Productions, 2005

SLÁNSKÝ, B. Technika v malířské tvorbě, Paseka 2003

JIRKŮ, B. Malba, Hodonín: Galerie výtvarného umění, 1996

HEJNÝ, J. Kresba, malba, grafika: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, Olomouc: Univerzita Palackého, 1990

BENDA, V. Česká malba 80. a 90. let, Litoměřice: Galerie výtvarného umění, 1992

KOMÁREK, V. Malba a grafika z let 1948-1988, Brno: Moravská galerie, 1988

KUCHAŘ, R. Kresba, malba, grafika pro lidové školy umění, Praha: SPN, 1976

WENIG, J. Malba, Praha: SPN, 1957

VOLAVKA, V. Česká malba 19. století, Praha: Česká grafická unie, 1942

METZGER, R, WALTHER F. I., Vincent van Gogh, Praha, Nakladatelství Slovart, 2003

GEBHARDT, V. Malířství, Brno: Computer Press, 2004

Encyklopedie umění nové doby, Praha: Odeon, 1974

LOSOS, L. Techniky malby. Praha: Aventinum, 1994, 1. vydání

HARRISONOVÁ, H. Malování akvarelem, olejovými a akrylovými barvami.

Praha: Svojtka a Co, 2000.

PIJOÁN, J. Dějiny umění. 11, V Praze: Balios, 2000

LYNTON, N. Umění 19. a 20. století, Praha: Artia, 1981

DEMPSEY, A. Umělecké styly, školy a hnutí: encyklopedický průvodce moderním uměním, Praha: Slovart, 2002

7.2 Internetové zdroje

www.wikipedie.cz

www.wikipedie.com

www.artchiv.info

www.youtube.com

www.google.cz

8. Resumé

Working on the cycle of paintings „Domestic Evenings Throughout the Year” has aroused in me a number of questions, finally becoming an impetus to me for viewing things from a completely different perspective as well as for understanding them in new relations that I was formerly not aware of. Its greatest contribution has been the realization of what and who is important in my life and the consequent reordering of my priorities.

The key elements of my work have been light with its various sources – the play of light and shadow, and, of course, colour itself which is the most eloquent means of expression. In the end, my expectations were fulfilled and I am happy with the results. I dare say that all experience gained during the work on my paintings has been a kind of school of life to me.

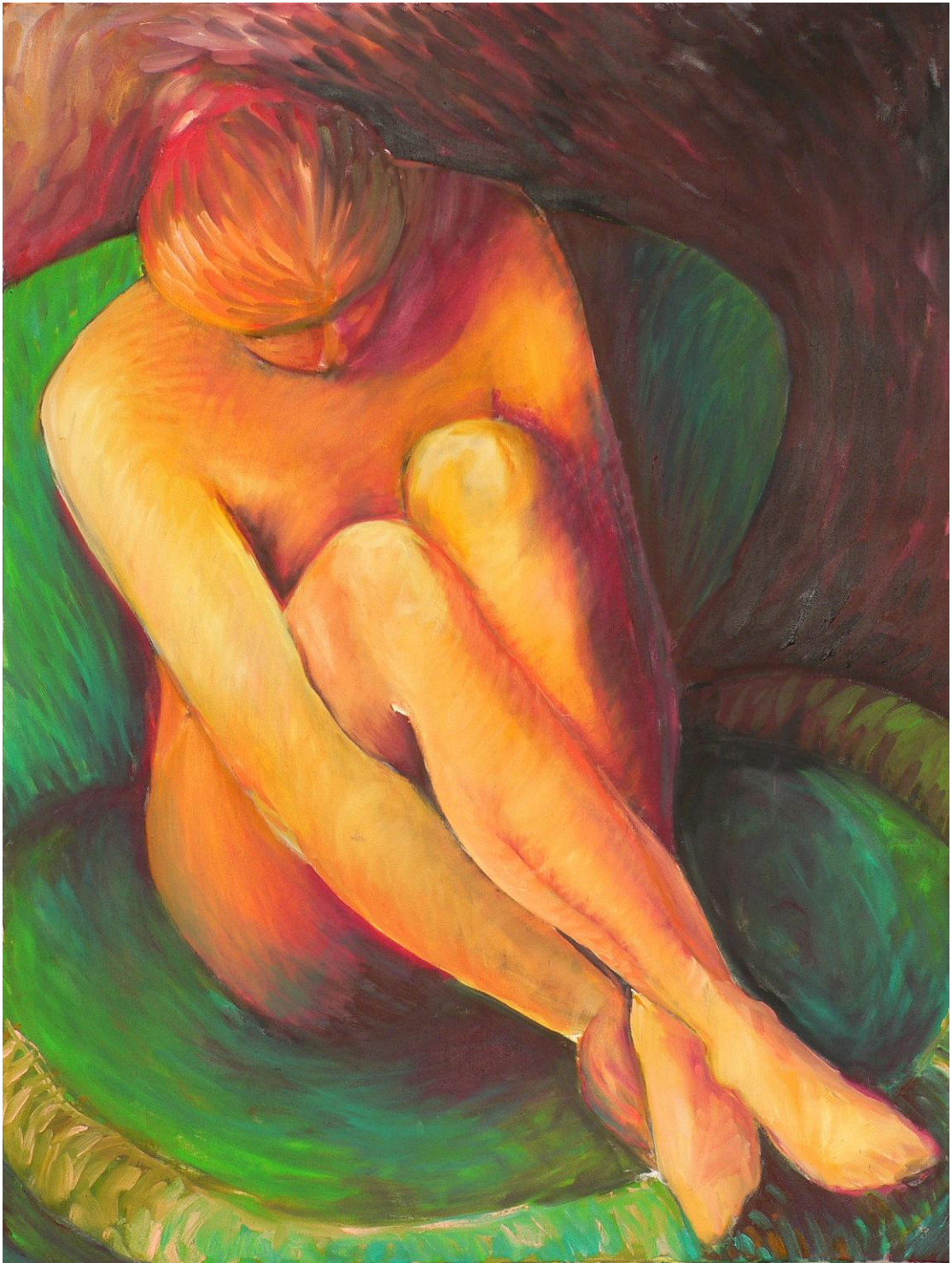
9. Obrazová příloha (ke kapitole 4.)

4.1 Nad knihou

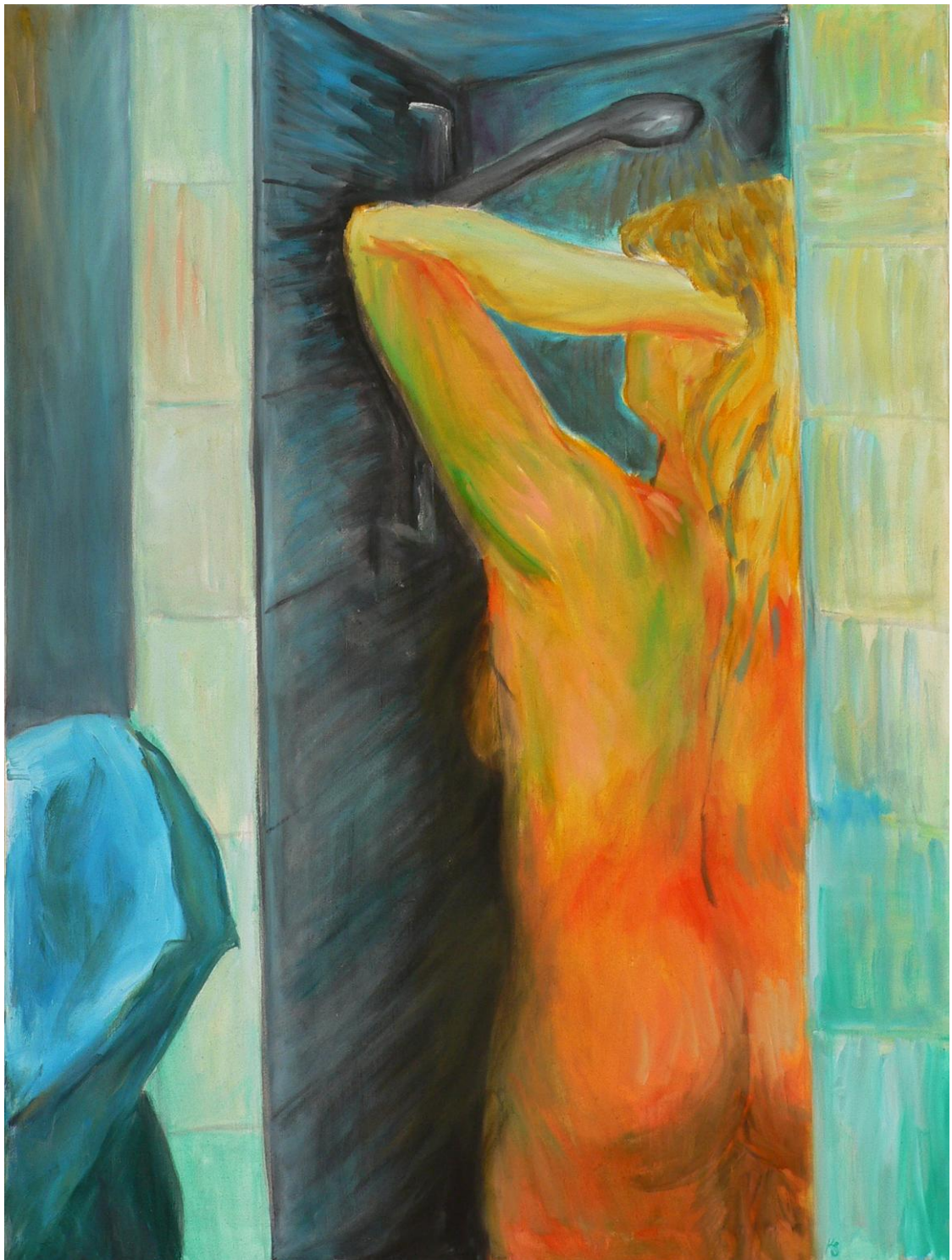
4.2 Pochybnosti

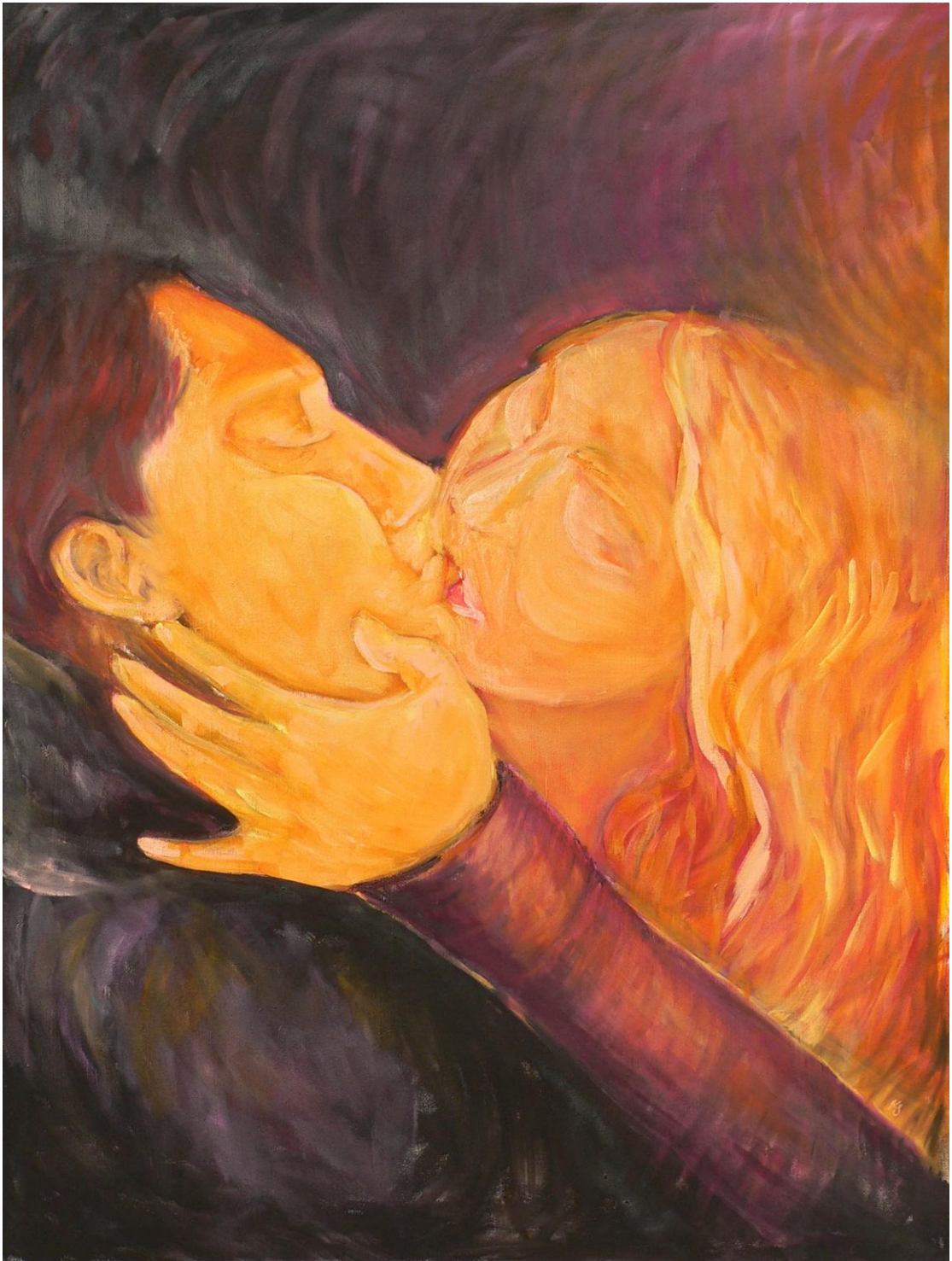
4.3 Odpočinek

4.4 Ve sprše

4.5 Touha

4.6 U počítače

4.7 Oslava

4.8 S novinami

4.9 Absolutní splín

4.10 Babiččina náruč

4.11 Hrátky

4.12 Hráči karet

